

ONDERZOEK NATUURWETGEVING
STUDENTENHUISVESTING SPELDERHOLT

WONINGSTICHTING BETER WONEN
EINDRAPPORT

4 maart 2009
B02042.100043 / JBP
074059118 A.1

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	3
1.2	Gevolgde werkwijze	3
1.3	Ingreep	4
2	Wettelijk kader	6
2.1	Natuurbescherming in Nederland	6
2.1.1	Flora- en Faunawet	6
2.1.2	Natuurbeschermingswet 1998	7
2.1.3	Ecologische Hoofdstructuur	8
3	Soortenbescherming	10
3.1	Gebiedsbeschrijving	10
3.2	Beschermde soorten	10
3.2.1	Vaatplanten	10
3.2.2	Broedvogels	11
3.2.3	Zoogdieren	11
3.2.4	Reptielen en amfibieën	11
3.2.5	Vissen	11
3.2.6	Insecten en ongewervelden	11
3.3	Mogelijke gevolgen voor beschermde soorten	12
3.4	Toetsing aan de Flora- en Faunawet	13
3.5	Voorkomen en beperken van schade	13
3.6	Mogelijkheden voor vrijstelling en ontheffing	14
4	Gebiedsbescherming	15
4.1	Natura 2000-gebied Veluwe	15
4.1.1	Plangebied en begrenzing	17
4.1.2	Effectbeoordeling	17
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	19
4.2.1	Plangebied en begrenzing	19
5	Conclusies en aanbevelingen	21
5.1	conclusies	21
5.1.1	Soortenbescherming	21
5.1.2	Gebiedenbescherming	21
5.2	Aanbevelingen	22
6	Geraadpleegde bronnen	23
Bijlage 1	Instandhoudingdoelen Natura 2000 Veluwe	24

HOOFDSTUK

1 Inleiding

1.1AANLEIDING EN DOEL

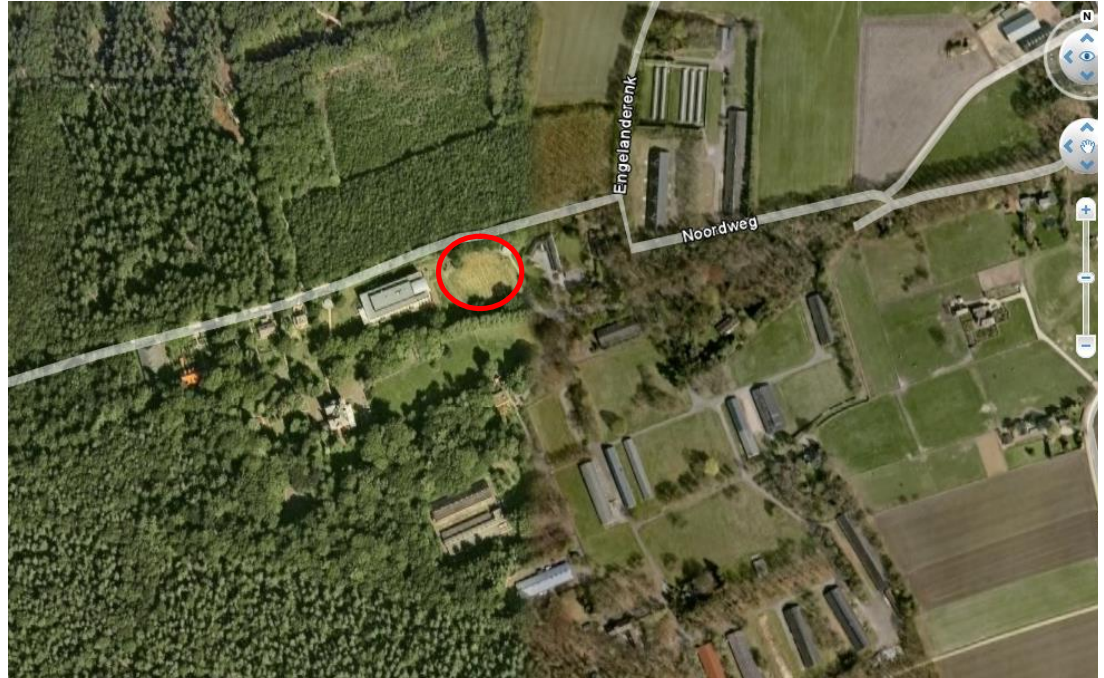
Stichting Parc Spelderholt is gevestigd op het gelijknamige landgoed en richt zich op het bevorderen van de integratie van mensen met een functiebeperking in de samenleving. Om dit te realiseren organiseert zij leergangen voor jongeren met een functiebeperking. Om deze jongeren te huisvesten is de woningstichting Beter Wonen voornemens om uitbreiding van huisvesting (het vierde studentenhuis) te realiseren op het terrein. De geplande locatie van het complex is in afbeelding 1.1 weergegeven.

Om dit mogelijk te maken is een bestemmingsplanwijziging nodig, hetgeen een aantal verplichte onderzoeken met zich mee brengt. Een daarvan is een onderzoek naar gevolgen van het voornemen in relatie tot de natuurwetgeving (Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet) en het natuurbeleid (ecologische hoofdstructuur). De resultaten van dit onderzoek worden in dit rapport beschreven.

Afbeelding 1.1

Ligging plangebied (rode cirkel).

Bron: Google Earth.

1.2GEVOLGDE WERKWIJZE

Het plangebied ligt nabij het Natura 2000-gebied Veluwe, waarvan de bescherming geregeld is in de Natuurbeschermingwet.

Hierdoor is het noodzakelijk een risico-inschatting te maken van mogelijke negatieve effecten van de geplande activiteiten op de ecologische waarden binnen deze gebieden. In deze oriëntatiefase wordt aangegeven of significante negatieve effecten bij voorbaat uitgesloten kunnen worden of dat aanvullend onderzoek nodig is om dit vast te stellen. Bovendien ligt het plangebied nabij de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Het plan dient daarom ook te worden getoetst aan het beschermingskader van de PEHS. In dit rapport wordt aangegeven of negatief effect op de EHS kan worden uitgesloten, of dat verder onderzoek noodzakelijk is. Daarnaast is het noodzakelijk het plan te toetsen aan de Flora- en Faunawet. Deze wet regelt de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren.

Het onderzoek bestaat uit een veldbezoek en uit literatuurstudie. Het veldbezoek vond plaats op 1 juli 2008 in de vorm van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Een habitatgeschiktheidsbeoordeling is een veldonderzoek, waarbij op grond van fysieke kenmerken van het terrein een indicatie verkregen wordt van het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Het veldonderzoek vormt samen met de beschikbare gegevens van het Natuurloket en beschikbare literatuur de basis van dit onderzoek natuurwetgeving.

1.3

INGREEP

1.3.1

BOUW

De ingreep betreft de bouw en het gebruik van een studentencomplex met daarin wooneenheden voor maximaal 55 studenten met een lichamelijke of verstandelijke beperking. Het gaat daarbij om nieuwe huisvesting voor 46 studenten en vervangende huisvesting voor 9 bestaande studenteneenheden in het "Vogelhuis".

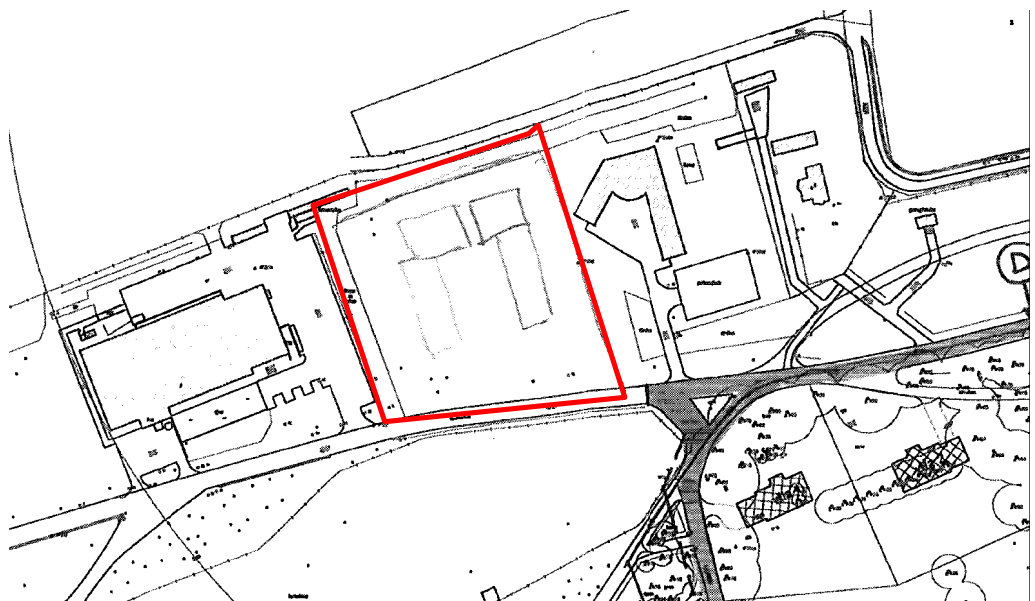
Het complex bestaat uit woonclusters voor 55 personen, een appartement voor drie personen, een ontspannings- en ontmoetingsruimte, een kantoorruimte en een academieruimte.

Het betreft deels de accommodatie van nieuwe studenten en deels is de huisvesting bedoeld voor studenten die nu al verblijven op het terrein of dagelijks gehaald en gebracht worden.

Afbeelding 1.2

Detail plangebied (binnen rode lijnen).

Bron: Parc Spelderholt

Op afbeelding 1.2 is de exacte locatie op het terrein weergegeven. Zoals te zien is in beide bovenstaande afbeeldingen betreft het een stukje grasland tussen bestaande gebouwen. In bijlage 2 is een meer gedetailleerde inrichtingstekening van de geplande bebouwing te zien.

1.3.2

GEBRUIK VAN HET TERREIN

Een toelichting op de organisatie en doelstelling van Stichting Parc Spelderholt, in wiens opdracht de geplande studentenhuysvesting wordt uitgevoerd, is te vinden in bijlage 3. De Spelderholt-studenten hebben praktisch werk nodig om hun leeroefeningen als toekomstig assistent te kunnen uitvoeren. Dat werk ontstaat door het ontvangen van gasten in het (zorg)hotel ParcHuis en het vergadercentrum (Kasteel). De gasten die gebruik maken van hotel en vergadercentrum genieten daarbij ook van de rust, de dieren en het natuurschoon van het landgoed. In de praktijk beperkt dit “genieten” zich sterk tot het kijken vanaf de terrassen bij Parchuis en Kasteel, alsmede tijdens groepsgewijs bezoek aan het theehuis/atelier voor activiteiten (gemiddeld 1 groep 1 x per dag). Zolang loods O3 nog beschikbaar is, komen die bezoeken daar nog bij (gemiddeld 4 x per week een groep). Individuele wandelingen over de paden door het bos zijn schaars: rond de middag en aan het einde van de dag vindt men wel eens enkele wandelaars (eigenlijk nooit meer dan 4). Dat komt mede door de beperkte bewegingsvrijheid van de gasten. Tevens zijn er bezoekers die gebruik maken van het Theehuis (enkele per dag) of die het clubhuis bezoeken van de modelvliegtuigvereniging (gevestigd in het souterrain onder het theehuis/atelier).

Op dit moment zijn er ook nog tijdelijke gebruikers van oude loodsen. Die worden echter in het kader van de plannen gesloopt en daarmee verdwijnt ook dat gebruik.

HOOFDSTUK 2 Wettelijk kader

2.1 NATUURBESCHERMING IN NEDERLAND

De juridische bescherming van de Nederlandse natuur is in hoofdlijn geregeld via twee sporen. De soortenbescherming, welke landelijk is geregeld onder de Flora- en Faunawet en de gebiedsbescherming, waarbinnen de Natuurbeschermingswet 1998 een belangrijk kader is.

In onderstaande paragraaf wordt nader ingegaan op de wettelijke en beleidsmatige kaders voor natuurbescherming, die relevant zijn voor dit project.

2.1.1 FLORA- EN FAUNAWET

Sinds 1 april 2002 regelt de Flora- en Faunawet de bescherming van in het wild voorkomende inheemse planten en dieren. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden (algemene verbodsbepalingen, artikelen 8 t/m 12). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren (zorgplicht, artikel 2). Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren. De Flora- en Faunawet heeft dan ook belangrijke consequenties voor ruimtelijke plannen.

Mogelijkheid voor vrijstellingen en ontheffingen

Bij ruimtelijke plannen met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van algemene verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen genomen kunnen worden om dit te voorkomen, of de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling of is het mogelijk van de minister van LNV ontheffing van de algemene verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Ten aanzien van de criteria die voor vrijstellingen en ontheffingen gelden, kunnen drie groepen soorten worden onderscheiden. Deze groepen sluiten aan bij de indeling in tabellen van de AMvB Flora- en Faunawet.

Groep 1: Algemene soorten waarvoor een vrijstelling geldt (Tabel 1 AMvB)

Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling van de verboden 8 tot en met 12. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft ook voor deze soorten de zorgplicht van kracht.

Groep 2: Overige soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wanneer volgens een gedragscode gewerkt wordt (Tabel 2 AMvB; vogels)

Voor een aantal soorten geldt een vrijstelling mits volgens een door het ministerie goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Wanneer een dergelijke gedragscode (nog) niet beschikbaar is, kan een ontheffing worden aangevraagd. Deze kan worden verleend indien de beoogde ruimtelijke ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort(en). Eventueel moeten hiertoe mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden. Voor vogels geldt echter een uitgebreide toets voor een ontheffing (zie onder groep 3).

Groep 3: Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten en in AMvB aanvullend aangewezen soorten (streng beschermde soorten) (Tabel 3 AMvB)

Voor soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor de door het ministerie van LNV per algemene maatregel van bestuur nog aanvullend aangewezen soorten geldt een zwaar beschermingsregime. Voor deze soorten geldt geen vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Een ontheffing kan alleen worden verleend wanneer:

- § Er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- § Er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten (geldt alleen voor de soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn);
- § Er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort(en);
- § Er aantoonbaar zorgvuldig wordt gehandeld.

2.1.2

NATUURBESCHERMINGSWET 1998

Een belangrijk deel van deze wetgeving geeft uitvoering aan Europese richtlijnen. Daarbij gaat het om de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Natura 2000-gebieden vallen onder het beschermingsregime dat is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998.

NATURA 2000

Onder Natura 2000 worden de gebieden verstaan die op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn worden / zijn aangewezen. De gebieden zijn van grote betekenis voor de bescherming van de Europese biodiversiteit en dienen gezamenlijk met alle andere aangewezen gebieden in Europa een ecologisch netwerk te vormen. Voor alle Natura 2000-gebieden in Nederland zijn instandhoudingdoelen geformuleerd.

BESCHERMINGSREGIME

Om de instandhoudingdoelen te waarborgen geldt er een vergunningplicht voor alle plannen en projecten die mogelijk (significante) gevolgen kunnen hebben voor het beschermde natuurgebied. Een vergunning voor een project kan alleen worden verleend indien vooraf zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingdoelen niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaand aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen).

2.1.3

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Sinds 1990 vormt de bescherming en ontwikkeling van de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS) de ruimtelijke ruggengraat van het natuurbeleid. De globaal begrensde Ecologische Hoofdstructuur is in 1995 planologisch verankerd in het Structuurschema Groene Ruimte. In 2006 is het beleid overgenomen in de Nota Ruimte.¹ Met de inwerkingtreding van de Nota Ruimte is het Structuurschema Groene Ruimte vervallen.

De overheid beschrijft haar aanpak om de achteruitgang in oppervlakte en kwaliteit van de Nederlandse natuur tegen te gaan. De overheid heeft hiervoor kerngebieden en ecologische verbindingzones aangewezen: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Voor de verdere uitwerking van instrumenten en begrippen die in de Nota Ruimte genoemd worden, is in 2007 het beleidskader Spelregels EHS² opgesteld door het Rijk en provincies. Deze Spelregels dienen doorvertaald te worden in de provinciale beleidskaders.

De EHS beoogt het realiseren van een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Voor de begrensde EHS (netto EHS) geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij'-regime. Het ruimtelijke beleid is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

Het beleidskader 'Spelregels EHS' zegt over de bovengenoemde wezenlijke kenmerken en waarden het volgende: "Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken, zullen de te beschermen en te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied moeten worden gespecificeerd. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en –kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde".

§ "Feitelijk gaat het om de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied zoals opgenomen in de voorlopige Landelijke Natuurdoelenkaart die is opgenomen in het tweede Meerjarenprogramma Vitaal Platteland, en de nadere uitwerkingen daarvan zoals provinciale natuurdoeltypenkaarten en concrete uitwerkingsplannen." (Spelregels EHS, paragraaf 2.5, p. 11).

¹ Ministeries VROM, EZ, LNV en VenW, Nota Ruimte, Ruimte voor ontwikkeling, 2006 (verder: Nota Ruimte).

² Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS, een gezamenlijke uitwerking van rijk en Provincies, te raadplegen op www.minInv.nl (verder: Spelregels EHS).

In de Spelregels zijn twee uitzonderingen opgenomen waarbij een individuele ingreep of een combinatie van projecten, ondanks een significant negatief effect op de waarden en kenmerken van de EHS, toch aanvaardbaar kan zijn. Het betreft de 'herbegrenzing EHS om andere dan ecologische redenen' en 'EHS-saldobenadering', bij gevallen waarbij significante negatieve effecten plaatsvinden door de uitvoer van een combinatie van plannen, projecten en handelingen. In het beleidskader Spelregels EHS wordt dit nader toegelicht. Bij eventuele significante effecten is het compensatiebeginsel van toepassing.

HOOFDSTUK 3 Soortenbescherming

3.1

GEBIEDSBESCHRIJVING

Het plangebied is gelegen ten westen van Beekbergen, aan de rand van het natuurgebied de Veluwe. Het ligt in kilometerhok 192-463.

De afmetingen bedragen ongeveer 60 bij 60 meter; de noordzijde wordt begrensd door een hek, de zuidzijde door een asfaltweg die over het landgoed loopt en de oost- en westzijde door de percelen van andere gebouwen. Grotendeels bestaat het plangebied uit kort gemaaid gras. Langs de asfaltweg staat een grote eik. Langs het hek is een bosstrook met onder andere eik, rododendron, acacia, brandnetel, springzaad en braam. Op het terrein zijn een aantal beuken aangeplant (diameter < 10 cm).

Aan de noordzijde van het plangebied scheidt een onverharde weg en een fietspad het plangebied van een eikenbos. Het fietspad is onderdeel van het regionale knooppuntensysteem.

Afbeelding 3.3

Bosstrook aan noordzijde van het plangebied (foto links) en grote eik aan zuidzijde van het plangebied (foto rechts)

3.2

BESCHERMDE SOORTEN

3.2.1

VAATPLANTEN

Natuurloket meldt het voorkomen van één beschermde plantensoort van tabel 1 van de Flora- en Faunawet en één plantensoort van de Rode Lijst in het kilometerhok. Dit zijn mogelijk grasklokje of koningsvaren. Het gebied is goed onderzocht op het voorkomen van vaatplanten. In het plangebied zijn geen beschermde planten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied is onwaarschijnlijk.

3.2.2 BROEDVOGELS

Natuurloket meldt het voorkomen van zes broedvogelsoorten, waarvan vier op de Rode Lijst, één Vogelrichtlijnsoort en één soort van tabel 2/3. In de bosrand aan de noordzijde kunnen verschillende vogelsoorten foerageren en broeden. Ook de eik aan de zuidzijde is hiervoor geschikt. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen en spechten is uitgesloten; hiervoor is er teveel verstoring aanwezig en zijn de bomen te jong.

3.2.3 ZOOGDIEREN

Het Natuurloket heeft geen gegevens over zoogdieren beschikbaar voor dit plangebied. In het plangebied komen mogelijk kleine grondgebonden zoogdieren voor zoals egel, mol, bosmuis, aardmuis, rosse woelmuis en bunzing. In de directe omgeving komen waarschijnlijk eekhoorn, vos, ree en wild zwijn en mogelijk boomarter voor. Er zijn geen aanwijzingen van dassen in de directe omgeving. Vleermuizen zoals laatvlieger en gewone dwergvleermuis gebruiken het plangebied mogelijk als foerageergebied. Doordat er geen bomen met holtes zijn of gebouwen is het voorkomen van verblijfplaatsen uitgesloten.

3.2.4 REPTIELEN EN AMFIBIEËN

Het Natuurloket heeft geen gegevens over amfibieën en reptielen beschikbaar voor dit plangebied. In het plangebied is geen permanent water beschikbaar; het voorkomen van voortplantingswater van amfibieën is daardoor uitgesloten. Wel kunnen bijvoorbeeld gewone pad en bruine kikker gebruik maken van de noordrand van het plangebied als overwinteringslocatie.

Op Parc Spelderholt zijn ringslangen gesignaleerd bij een composthoop. Ringslangen gebruiken dergelijke hopen om hun eieren in uit te broeden. De dieren zelf leven in en nabij wateren. Door het ontbreken van broeihopen en water in het plangebied is het voorkomen van ringslang in dit gedeelte van Parc Spelderholt uitgesloten.

Aan de oostzijde is een kleine open plek aanwezig (dit lijkt sinds kort te zijn). De plek is zeer klein en ligt geïsoleerd van andere open plekken. Het voorkomen van andere beschermde reptielen wordt hierdoor niet verwacht.

3.2.5 VISSEN

Het Natuurloket heeft geen gegevens over vissen beschikbaar voor dit plangebied. Er is in het plangebied geen permanent water aanwezig. Het voorkomen van (beschermde) vissoorten kan daarom uitgesloten worden.

3.2.6 INSECTEN EN ONGEWERVELDEN

Het kort gemaaid gras vormt geen geschikt habitat voor bijzondere of beschermde insecten. De bosstrook vormt geschikt habitat voor verschillende sprinkhanen en dagvlinders. Het voorkomen van beschermde soorten is onwaarschijnlijk doordat er weinig bloeiende planten aanwezig zijn. Ook is er geen geschikt biotoop aanwezig voor het vliegend hert.

3.3

MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR BESCHERMDE SOORTEN

De belangrijkste ingrepen met mogelijke gevolgen voor beschermde soorten zijn:

- § kappen bomen en verwijderen van vegetatie;
- § bouwrijp maken / opschonen van het terrein;
- § grond- en graafwerkzaamheden;
- § bouw nieuwe woningen;
- § verharding van het terrein.

De mogelijke gevolgen voor beschermde soorten door de ingrepen zijn:

Kappen bomen en verwijderen van vegetatie

- § Bij het kappen van bomen en het verwijderen van vegetatie kunnen broedende vogels verstoord worden en nesten vernietigd worden wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden.

Bouwrijp maken / opschonen van het terrein

- § Bij het bouwrijp maken van het terrein kunnen overwinteringplaatsen van amfibieën worden aangetast (door 'opschonen': kap van bomen, afvoer van takken, strooisel en bladafval).

Grond- en graafwerkzaamheden

- § Door graafwerkzaamheden kunnen holen en / of schuilplaatsen worden verstoord of vernietigd, individuele dieren kunnen daarbij worden verstoord of omkomen.

Bouw nieuwe woningen

De bouw van nieuwe woningen kan voor extra verstoring door licht en geluid zorgen. Ook vindt door de bouw van woningen ruimtebeslag op leefgebied van soorten plaats.

Verharding van het terrein

Door verharding van het terrein kan biotoop voor grondgebonden zoogdieren verdwijnen.

Algemene effecten

- § Tijdens de uitvoering kan de fysieke aanwezigheid van machines en mensen leiden tot verstoring van dieren. Ook het gebruik van het terrein als woonlocatie kan hiertoe leiden.
- § Vleermuizen zijn gevoelig voor de aanwezigheid van lichtbronnen. Hierdoor wordt de directe omgeving van het studentencomplex minder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.
- § Voor eekhoorn, ree, wild zwijn en vos gaat mogelijk een deel van het foerageergebied verloren. Echter het plangebied vormt geen optimaal foerageergebied en indien de soort aanwezig is, zijn er in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden. Negatieve effecten op eekhoorn, vos, wild zwijn en ree zijn daarom uit te sluiten.

3.4

TOETSING AAN DE FLORA- EN FAUNAWET

Uitgaande van de werkzaamheden in paragraaf 3.3 worden mogelijk de volgende verbodsbepalingen overtreden:

Tabel 3.1

Beschermde soorten waarvoor de Flora- en Faunawet (mogelijk) van toepassing is

Beschermde soorten	Verbodsbepaling
VAATPLANTEN	
Alle voorkomende broedvogels	Vernietigen van nesten en verstoring van verblijfplaatsen (art. 11) Eieren zoeken, uit het nest nemen, beschadigen of vernielen (art. 12)
Algemene zoogdieren Mol, egel, bos- en aardmuis, bunzing, aardmuis, rosse woelmuis	Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en 10) Vernietigen van holen en/of verblijfplaatsen (art. 11)
Vleermuizen Laatvlieger, gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis	Verontrusten van dieren (art. 10)
Amfibieën en reptielen Bruine kikker, gewone pad	Doden en/of verontrusten van dieren (art. 9 en 10) Vernietigen van verblijfplaatsen (art. 11)

3.5

VOORKOMEN EN BEPERKEN VAN SCHADE

In onderstaand ecologisch protocol is een aantal maatregelen en uitvoeringsvoorschriften opgenomen waarmee de negatieve gevolgen voor in het wild voorkomende beschermde diersoorten zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden.

- § Schade aan broedvogels dient altijd voorkomen te worden. De werkzaamheden dienen minimaal buiten het broedseizoen van vogels (dus vóór half maart en na half juli) te worden gestart. Deze periode is een indicatie: sommige broedvogels hebben een afwijkende broedperiode. Er kan alleen onder voorwaarden - mits er geen broedvogels worden verstoord - in het broedseizoen worden doorgewerkt.
- § Bij grondwerkzaamheden één kant op werken, om het voor dieren mogelijk te maken de werkzaamheden te ontvluchten.
- § Het aantal werkpaden en de breedte van de paden wordt zo beperkt mogelijk gehouden, opdat zo min mogelijk holen vernield worden en dieren zo min mogelijk geschaad worden.
- § Terreindelen die gehandhaafd blijven, worden zoveel mogelijk met rust gelaten.
- § Vanuit de algemene zorgplicht dient tijdens de werkzaamheden continu te worden gelet op aanwezigheid van al dan niet beschermde planten en dieren. Bij aantreffen van dieren en planten moet worden voorkomen dat deze gedood of verwond c.q. onnodig aangetast (bij planten) worden. In het geval dat een ingreep toch samenvalt met de aanwezigheid van beschermde soorten, worden passende maatregelen genomen of er wordt naar een andere oplossing gezocht.
- § Verstoring van vleermuizen kan voorkomen worden door overdag te werken en in de avond de verlichting uit te schakelen. Ook in de gebruiksfase van het studentencomplex dient hier rekening mee gehouden te worden door spaarzaam te zijn met buitenverlichting.

3.6

MOGELIJKHEDEN VOOR VRIJSTELLING EN ONTHEFFING

Door de uitvoering te laten plaatsvinden volgens bovenstaand ecologisch werkprotocol kan een deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Echter niet alle schade is te vermijden, waardoor voor een aantal soorten verbodsbepalingen worden overtreden. De Flora- en Faunawet biedt mogelijkheden om uitzonderingen te maken op de verbodsbepalingen, in de vorm van vrijstellingen en ontheffingen. Dit is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 3.1

Vrijstellingen en ontheffingsmogelijkheden voor mogelijk aanwezige beschermde planten en dieren.

Beschermingsniveau Flora- en Faunawet	Beïnvloede soorten
1. Soorten met algemene vrijstelling	Bosspitsmuis, rosse woelmuis, aardmuis, bunzing, egel, mol, bruine kikker, gewone pad
2. Overige soorten met voorwaardelijke vrijstelling	Geen
3. Streng beschermde soorten Ontheffing mits gunstige staat instandhouding soort, geen andere bevredigende oplossing en dwingende redenen van groot openbaar belang.	Geen

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er geen ontheffing nodig is in het kader van de Flora- en Faunawet voor de bouw en het gebruik van het studentencomplex, mits gewerkt wordt volgens het beschreven ecologisch protocol.

HOOFDSTUK

4 Gebiedsbescherming

4.1

NATURA 2000-GEBIED VELUWE

AANWIJZING NATURA 2000

De Veluwe is in november 2006 door de minister van LNV aangewezen als Natura 2000-gebied. Voor dit besluit loopt momenteel een inspraakprocedure. Een definitieve vaststelling wordt in 2009/2010 verwacht. In het ontwerpbesluit zijn de instandhoudingdoelen voor het Natura 2000-gebied Veluwe vastgelegd voor de habitat en soorten genoemd in onderstaande tabellen. In bijlage 1 is een overzicht van de bijbehorende instandhoudingdoelstellingen te vinden.

Algemene doelen Veluwe

- § Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitat en soorten binnen de Europese Unie.
- § Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- § Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitat en soorten.
- § Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelstellingen zijn geformuleerd.
- § Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelstellingen zijn geformuleerd.

Tabel 4.2

Aangewezen soorten en habitat voor Natura 2000-gebied Veluwe

Code	Habitatype
H2310	Stuifzandheiden met struikhei
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen
H2330	Zandverstuivingen
H3130	Zwakgebufferde vennen
H3160	Zure vennen
H3260 ³⁾	Beken en rivieren met waterplanten
H4010	Vochtige heiden
H4030	Droge heiden
H5130	Jeneverbesstruwelen
H6230	Heischrale graslanden
H6410 ³⁾	Blauwgraslanden

Code	Habitatype
H7110 ¹⁾	Actieve hoogvenen
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst
H9160 ¹⁾	Eiken-haagbeukenbossen
H9190	Oude eikenbossen
H91E0	Vochtige alluviale bossen
¹⁾ LNV heeft voorgesteld deze habitat toe te voegen aan de lijst.	

Code	Habitatrichtlijnsoorten
H1042	Gevlekte witsnuitlibel
H1083	Vliegend hert
H1096	Beekprik
H1163	Rivierdonderpad
H1166	Kamsalamander
H1318	Meervleermuis
H1831	Drijvende waterweegbree

Code	Vogelrichtlijnsoorten
A072	Wespendief
A224	Nachtzwaluw
A229	IJsvogel
A223	Draaihals
A236	Zwarte Specht
A246	Boomleeuwerik
A255	Duinpieper
A276	Roodborsttapuit
A277	Tapuit
A338	Grauwe klauwier
A122 ²⁾	Kwartelkoning
²⁾ Voorstel voor verwijderen uit database	

DE VELUWE

Het landschap van de Veluwe wordt gekenmerkt door stuwwallen en smeltwaterafzettingen. Daarbij zijn in de dekzanden löss en stuifzanden ontstaan. Het grootste deel van de Veluwe is bebost (ca. 73.000 ha) waarvan ongeveer een kwart loofbos en driekwart naaldbos. In de niet beboste delen van de Veluwe worden heidegronden en stuifzandgronden aangetroffen. Plaatselijk komen in de heide jeneverbesstruwelen, vennen en natte heide voor. In dit gebied komen vele beschermde planten en diersoorten voor. Langs de randen van de Veluwe ontspringen beken, die het domein vormen van beekprik en beekvegetaties. Het gebied herbergt de grootste populatie van het vliegend hert, met name in het noordoostelijke deel bij Apeldoorn. Mede door de grote omvang is de Veluwe een zeer belangrijk broedgebied voor broedvogels van stuifzanden en droge heidevelden (zoals de nachtzwaluw, boomleeuwerik, duinpieper, roodborsttapuit e.d.) en voor broedvogels van gevarieerde heideterreinen (zoals de draaihals en de grauwe klauwier). Daarnaast is het beboste deel van de Veluwe van groot belang voor broedvogels als de wespendief en de zwarte specht.

Als laatste vormen de sprengen langs de randen van het Veluwe massief een belangrijk broedgebied voor de ijsvogel.³ De Veluwe heeft naast een duidelijke natuurfunctie tevens een militaire functie (een deel van de Veluwe wordt gebruikt als militair oefenterrein), een woon- en werkfunctie en natuurlijk een recreatieve functie.

4.1.1

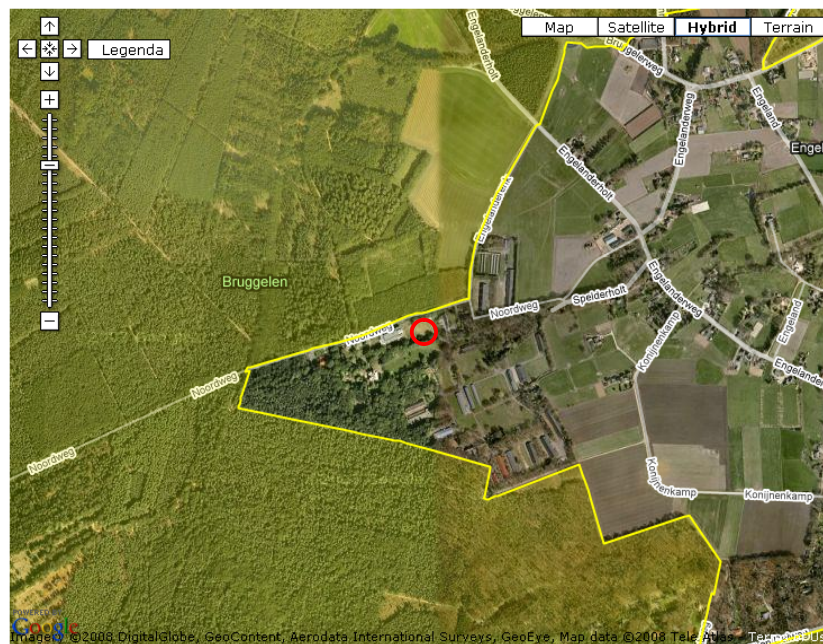
PLANGEBIED EN BEGRENZING

Op Afbeelding 4.4 is te zien dat het plangebied grenst aan het Natura 2000-gebied Veluwe. Om deze reden is het van belang om te toetsen of er mogelijke negatieve effecten zijn te verwachten van de bouw en het gebruik van het studentencomplex op de instandhoudingdoelen van het beschermde natuurgebied.

Afbeelding 4.4

Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied Veluwe (geel gearceerd).

Bron: www.minlnv.nl

4.1.2

EFFECTBEOORDELING

Het enige mogelijke effect dat het studentencomplex kan hebben op het Natura 2000-gebied is verstoring door licht, geluid en de aanwezigheid van mensen. De twee kwalificerende vogelsoorten (zie Tabel 4.2) die in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen, wespandief en zwarte specht, zijn hier gevoelig voor. Meervleermuis en vliegend hert, twee kwalificerende soorten die ook gevoelig zijn voor verstoring, komen, volgens eerder onderzoek, in de omgeving van het plangebied niet voor (Tauw, 2006).

Verstoring door licht kan optreden als uitstraling van licht plaatsvindt richting het Natura 2000-gebied. Hiervan kan zowel in de bouw- als de gebruiksfase sprake zijn. Er is een drietal redenen om aan te nemen dat het effect hiervan ten gevolge van de ingreep minimaal is.

³ Informatie ontleend aan het gebiedendocument voor de Veluwe. Ministerie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, concept. Gebiedendocument Natura 2000 gebied 57 - Veluwe

Ten eerste staat er op de grens tussen plangebied en natuurgebied een bosschage, dat een groot deel van de lichtuitstraling voorkomt.

Ten tweede vormt de onverharde weg tussen het plangebied en het bosgebied een bufferzone voor effecten vanuit het plangebied.

Ten derde is ook in de huidige situatie al sprake van lichtuitstraling vanuit de directe omgeving van het plangebied. Het gebied ligt immers tussen bestaande bebouwing waar ook 's avonds mensen aanwezig zijn. Het gebouw westelijk van de geplande locatie is een hotel; oostelijk ligt een bestaande studentenaccommodatie.

Door tijdens de bouw overdag te werken en 's nachts het terrein niet extra te verlichten wordt tijdelijke lichtverstoring voorkomen.

Voor verstoring door geluid geldt hetzelfde als verstoring door licht. Door de aanwezigheid van het bosschage, de onverharde weg en het huidige aanwezige geluidsniveau zal het extra effect van het studentencomplex tijdens de gebruiksfase niet merkbaar zijn.

Tijdens de bouwphase is mogelijk wel sprake van een (tijdelijk) hoge geluidbelasting. De mogelijke verstoring die dit oplevert, kan grotendeels worden tegengegaan als de bouwwerkzaamheden die het meeste geluid produceren buiten het broedseizoen worden verricht.

Meer verstoring door aanwezigheid van mensen in het Natura 2000-gebied zal ook niet optreden door de ingreep. Tussen het plangebied en het natuurgebied staat een hek, dat een afdoende barrière vormt hiertussen. Het natuurgebied kan wel bereikt worden via een weg bij de ingang van het landgoed. Gezien het type studenten, wordt niet verwacht dat van deze route veel gebruik zal worden gemaakt. Het is dus uit te sluiten dat de aanwezigheid van het studentcomplex zorgt voor een toename van het aantal mensen in het Natura 2000-gebied.

Concluderend kan gesteld worden dat negatieve effecten van de ingreep op het Natura 2000-gebied uit te sluiten zijn, behoudens een mogelijk tijdelijke verstoring door geluid tijdens de bouw. Wanneer de meest geluidproducerende werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, wordt de geluidverstoring tot een minimum beperkt. Wij adviseren u hiervoor een vergunningsaanvraag voor de natuurbeschermingswet in te dienen.

4.2

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

4.2.1

PLANGEBIED EN BEGRENZING

Afbeelding 4.5

Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van PEHS (groen gearceerd).

Bron: www.minInv.nl

In Afbeelding 4.5 is te zien dat de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) grenst aan het plangebied. Er zal dus getoetst moeten worden of de ingreep geen aantasting veroorzaakt van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur. Deze zijn gedefinieerd in Provincie Gelderland (2006).

De volgende bepalingen hierin hebben mogelijk relevantie voor het plangebied. Als significante aantasting van kernkwaliteiten en omgevingscondities worden beschouwd:

- § Een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en als zodanig worden genoemd in de AMvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en Faunawet.
- § Een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting in stiltebeleidsgebieden en stiltegebieden (in geval de norm van 40 decibel wordt overschreden).
- § Wat de eerste bepaling betreft, blijkt uit het hoofdstuk soortenbescherming dat er geen aantasting plaatsvindt van het leefgebied van beschermde soorten.
- § Wat de tweede bepaling betreft, valt de PEHS in de omgeving van het plangebied onder stiltebeleidsgebied. Een verhoging van de geluidbelasting tot meer dan 40 decibel zal tijdens de gebruiksfase van de studentenwoningen niet optreden. Mogelijk dat dit tijdens de bouw ervan wel kan optreden. Dit is echter niet bekend.
- § Door de aanwezigheid van het bosschage en de onverharde weg, is het niet waarschijnlijk dat een dergelijke geluidbelasting, mocht die optreden tijdens de bouw in het plangebied, ter hoogte van het natuurgebied nog een niveau heeft van 40 decibel of hoger. Bovendien zou het dan gaan om een geluidbelasting van zeer tijdelijke aard.
- § Een groot deel van het mogelijke bezwaar kan weggenomen worden door buiten het broedseizoen te bouwen.

§ Concluderend kan gesteld worden dat er geen aantasting van kernkwaliteiten en omgevingscondities plaatsvindt van de PEHS ten gevolge van de ingreep. Een aandachtspunt is de geluidbelasting die optreedt tijdens de bouwwerkzaamheden. Wanneer die zorgen voor een (tijdelijk) belasting van 40 decibel of hoger in het PEHS-gebied, zullen mitigerende maatregelen moeten worden genomen, zoals buiten het broedseizoen bouwen.

HOOFDSTUK

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1

CONCLUSIES

Op grond van dit onderzoek kan een aantal conclusies getrokken worden met betrekking tot de wet- en regelgeving rondom planten- en diersoorten en natuurgebieden in en nabij het plangebied.

5.1.1

SOORTENBESCHERMING

- § In het gebied komen soorten voor die door de Flora- en Faunawet worden beschermd.
- § Door naleving van het ecologisch protocol (zie § 3.4) kan een deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Belangrijk is dat er geen broedende vogels worden verstoord.
- § Niet alle schade is te vermijden, waardoor voor enkele zoogdieren, amfibieën, en broedvogels mogelijk verbodsbepalingen worden overtreden. Voor deze soorten (tabel 1) geldt een vrijstelling. Er hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd.
- § Voor de vrijgestelde soorten en niet beschermde soorten blijft wel de zorgplicht gelden. Aan de zorgplicht kan worden voldaan door tijdens de uitvoering de maatregelen uit het ecologisch protocol te volgen.

5.1.2

GEBIEDENBESCHERMING

Negatieve effecten van de ingreep op het Natura 2000-gebied zijn uit te sluiten, behoudens een mogelijk tijdelijke verstoring door geluid tijdens de bouw. Wanneer de meest geluidproducerende werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, zal de tijdelijke verstoring tot een minimum beperkt worden. Wij adviseren u hiervoor een vergunningsaanvraag bij Provincie Gelderland in te dienen.

Ook vindt er geen aantasting van kernkwaliteiten en omgevingscondities plaats van de PEHS ten gevolge van de ingreep. Ook hier is de geluidbelasting die optreedt tijdens de bouwwerkzaamheden een aandachtspunt. Wanneer dit een (tijdelijk) belasting van 40 decibel of hoger oplevert in het PEHS-gebied, zullen mitigerende maatregelen moeten worden genomen, zoals buiten het broedseizoen bouwen.

5.2

AANBEVELINGEN

- § Wij raden u aan maatregelen te nemen ter voorkoming van de vestiging van soorten op het braakliggende terrein. Dit wordt bereikt door het gebied met regelmaat te betreden of op andere wijze vestiging te voorkomen.
- § Door onderstaande kleine aanpassingen kan de biodiversiteit in het gebied behouden blijven. De kosten van dergelijke maatregelen zijn veelal minimaal.
 - § Bij de inrichting van het plangebied kan met ecologische waarden rekening worden gehouden door de bestaande begroeiing, zoals de grote eik en de bosstrook, zoveel als mogelijk te integreren in het plan.
 - § De gebouwen kunnen vleermuisvriendelijk en vogelvriendelijk worden gebouwd. Vogels als huismus, waarvan de nestgelegenheid in Nederland afneemt, kunnen zo profiteren van nieuwe nesten. Speciale dakpannen kunnen worden aangebracht in de nieuwe gebouwen.
 - § Voor sommige vleermuissoorten kunnen vleermuiskasten worden opgehangen. Stootvoegen aan de bovenzijde van gemetselde muren kunnen worden opgehouden. Ook kunnen kleine openingen achter windveren (circa 2 cm) worden behouden.
 - § Wellicht kunnen er kruidenrijke bermen of stroken in het plangebied geïntegreerd worden. Dit levert een geschikt habitat op voor veel soorten als dagvlinders en zoogdieren.

HOOFDSTUK

6

Geraadpleegde bronnen

Websites

- § Natuurloket www.natuurloket.nl
- § Ministerie van LNV www.minlnv.nl
- § Atlas Groen Gelderland, Provincie Gelderland, www.gelderland.nl
- § RAVON, www.ravon.nl
- § Vlindernet, www.vlindernet.nl

Literatuur

- § Provincie Gelderland (2006): Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur, streekplanuitwerking, mei 2006.
- § Zoogdieren van West-Europa, R. Lange et al, 2003, KNNV Uitgeverij.
- § Met vleermuizen overweg, Dienst Weg- en Waterbouwkunde, 2004, Ministerie van Verkeer en Waterstaat.
- § Atlas van reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005, RAVON, 2007, Provincie Gelderland.
- § Heukels' Flora van Nederland, R. van der Meijden, 1996, Wolters Noordhoff, Groningen.
- § Tauw (2006): Voortoets verplaatsing manege Riant naar locatie Spelderholt.

BIJLAGE 1

Instandhoudingdoelen natura 2000 veluwe

Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitat en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitat en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat of van een soort alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”. Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitat of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura 2000-gebied instandhoudingdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

Algemene doelen

- § Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitat en soorten binnen de Europese Unie.
- § Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- § Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitat en soorten.
- § Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelstellingen zijn geformuleerd.
- § Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelstellingen zijn geformuleerd.

Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I)

H2310 Psammofiele heide met *Calluna* en *Genista*

Doel: Behoud verspreiding, uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: Uitbreiding van de oppervlakte stuifzandheiden met struikheide dient gericht te zijn op het verbinden van grote heideterreinen via open landschap, met het oog op duurzaamheid van populaties van flora en fauna.

Ook kleinere terreinen dienen vergroot te worden of verbonden te worden met andere heiden, met het oog op completere en duurzamere faunagemeenschappen. Verbetering van de kwaliteit dient vooral gericht te zijn op een betere structuur (voor fauna). Overgangen naar inheems loofbos en struweel dienen zo veel mogelijk behouden te blijven of uitgebreid te worden met het oog op broedvogels en andere fauna.

H2320 Psammofiele heide met *Calluna* en *Empetrum nigrum*

Doel: Behoud verspreiding, oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting: Het habitatype binnenlandse kraaiheibegroeiingen verkeert landelijk in een matig ongunstige staat van instandhouding. De Veluwe begroeiingen zijn van speciaal belang omdat ze zich aan de rand van het areaal van het type bevinden.

H2330 Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen

Doel: Behoud verspreiding, uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: Landelijk wordt gestreefd naar een anderhalf maal zo grote oppervlakte van het habitatype zandverstuivingen in Nederland. De grootste bijdrage voor dit habitatype moet komen van de Veluwe. Voldoende winddynamiek is een belangrijke randvoorwaarde voor de realisering van gevarieerde zandverstuivingen met overgangen naar droge heiden en bossen.

H3130 Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea*

Doel: Behoud verspreiding, behoud oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting: Het habitatype zwakgebufferde vennen komt sporadisch voor op de Veluwe, zoals plaatselijk op de Hoge Veluwe.

H3160 Dystrofe natuurlijke poelen en meren

Doel: Behoud verspreiding, behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: Het habitatype zure vennen is op de Veluwe wijd verspreid. De kwaliteit is in een deel van de vennen matig.

H3260 Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het *Ranunculion fluitantis* en het *Callitrichio-Batrachion*

Doel: Uitbreiding verspreiding, uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit beken en rivieren met waterplanten, waterranonkels (subtype A).

Toelichting: Het habitatype beken en rivieren met waterplanten, waterranonkels (subtype A) komt voor in diverse beken en sprengen, maar is niet overal even stabiel en niet overal van goede kwaliteit. Er zijn goede mogelijkheden voor herstel. Dit is ook van belang voor een soort als de beekprik.

H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*

Doel: Behoud verspreiding, uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A).

Toelichting: Alhoewel de Veluwe vooral van belang is voor droge heiden, zijn er toch enige deelgebieden waar een aanzienlijke hoeveelheid van het habitatype vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A) aanwezig is; delen hiervan zijn vergrast. Enige uitbreiding is nodig en realiseerbaar.

H4030 Droge Europese heide

Doel: Behoud verspreiding, uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: De Veluwe levert de grootste bijdrage voor het habitatype droge heiden, dat in sommige deelgebieden in goede kwaliteit en over een grote oppervlakte aanwezig is. Een goed voorbeeld hiervan vormt de Posbank waar in het reliëfrijke landschap een fraaie afwisseling van struikheibegroeiingen en bosbesrijke heide te zien is. Netto-uitbreiding van de oppervlakte dient gericht te zijn op het verbinden van grote heideterreinen met elkaar via open landschap, met het oog op duurzaamheid van populaties. Ook kleinere terreinen dienen vergroot te worden of verbonden te worden met andere heiden, met het oog op completere en duurzamere faunagemeenschappen. In sommige delen is deze heide vergrast of arm aan structuur en fauna-elementen. Voortgaande successie op kleine, geïsoleerde heideterreintjes is toegestaan zolang er op gebiedsniveau netto sprake is van oppervlaktevergroting.

H5130 Juniperus communis-formaties in heide of kalkgrasland

Doel: Behoud verspreiding, behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: Struwelen van het habitatype jeneverbesstruwelen zijn beperkt tot enkele deelgebieden, waarbij de Doornspijkse Heide de grootste oppervlakte herbergt. Op de Veluwe zijn daarnaast veel losstaande jeneverbessen aanwezig.

H6230 *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)

Doel: Behoud verspreiding, uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: Enkele van de best ontwikkelde voorbeelden van dit habitatype worden op de Veluwe aangetroffen, zoals op de Harskamp (met de grootste populatie wolvenlei en zeldzame soorten als kleine schorseneer en heidezegge). Wegens het voorkomen van twee laatst genoemde soorten en het grote oppervlakte van het habitatype levert het gebied een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel van het habitatype. Op veel andere locaties (bijvoorbeeld wegbermen) is het type matig ontwikkeld. Verder komt het plaatselijk goed ontwikkelde vochtige vormen voor. Omdat het habitatype heischrale graslanden landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeert wordt uitbreiding van het oppervlakte en verbetering van de kwaliteit nagestreefd.

H6410 Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (Molinion caeruleae)

Doel: Behoud verspreiding, uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: Het habitatype blauwgraslanden verkeert landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding. In het Natura2000-gebied komt het voor op lemige gronden, bijvoorbeeld bij Staverden en aan de randen van de zandgrond (o.a. Wisselse Veen). Uitbreiding van de oppervlakte blauwgraslanden kan gerealiseerd worden in samenhang met habitatypen H4010 vochtige heiden, hoger zandgronden (subtype A) en H6230 heischrale graslanden.

H7110 *Actief hoogveen

Doel: Behoud verspreiding, uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B).

Toelichting: Het habitatype actieve hoogvenen, heideveentjes (subtype B) komt voor in een aantal hoogveenvennen en als hellingveentjes. Het heeft onder meer in het Kootwijkerveen en het Mosterdveen een zeer goede kwaliteit.

Op andere locaties is uitbreiding mogelijk, bijvoorbeeld vanuit natte heide of verdroogde veentjes.

H7150 Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion

Doel: Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: Het habitatype pioniervegetaties met snavelbiezen komt met name voor op plagplekken die door natuurlijke successie overgaan in het habitatype H4010 vochtige heiden, hogere zandgronden (subtype A). Voor duurzaam behoud van de levensgemeenschap binnen het gebied, is het van belang dat oppervlakte en kwaliteit toenemen.

H9120 Atlantische zuurminnende beukenbossen met Ilex en soms ook Taxus in de ondergroei (Quercion roburi-petraeae of Ilici-Fagenion)

Doel: Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.

Toelichting: Het habitatype beuken-eikenbossen met hulst komt momenteel op enkele locaties op de Veluwe in een kwalitatief goede vorm voor (bijvoorbeeld in het Speulderbos). Zonder enig beheer zal een aanzienlijk deel van de eikenbossen op de Veluwe op termijn overgaan in dit habitatype.

H9160 Sub-Atlantische en Midden-Europese wintereikenbossen of eikenhaagbeukenbossen behorend tot het Carpinion-betuli

Doel: Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit eiken-haagbeukenbossen, hogere zandgronden (subtype A).

Toelichting: Het habitatype eiken-haagbeukenbossen, hogere zandgronden (subtype A) komt voor op enkele voedselrijkere, leem- of lösshoudende standplaatsen. Het type verkeert landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding. Behoud van de huidige groeiplaatsen is op korte termijn van belang, waarbij op termijn mogelijk uitbreiding kan plaatsvinden op geschikte standplaatsen, in de nabijheid van goede voorbeelden (met bronpopulaties van kenmerkende soorten).

H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Quercus robur

Doel: Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting: De Veluwe levert de grootste bijdrage voor het habitatype oude eikenbossen, dat over een aanzienlijke oppervlakte verspreid is. Verbetering van de kwaliteit is mogelijk door het type te ontwikkelen op oude bosgroeiplaatsen met oud-bossoorten. Verbetering van de kwaliteit van het habitatype is noodzakelijk wegens de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding.

H91E0 *Bossen op alluviale grond met Alnus glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

Doel: Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige alluviale bossen, beekbegeleidende bossen (subtype C).

Toelichting: Het habitatype vochtige alluviale bossen, beekbegeleidende bossen (subtype C) komt op veel locaties op de Veluwe voor, maar in de meeste gevallen slechts over een geringe oppervlakte en met matige kwaliteit. Langs de beken en op de overgang naar het IJsseldal liggen grotere en kwalitatief betere voorbeelden. (o.a. Hierdense beek). Voor duurzaam behoud van de levensgemeenschap binnen het gebied, is het van belang dat oppervlakte en kwaliteit toenemen.

4.4 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II)

H1042 Gevlekte witsnuitlibel

Doel: Uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie tot een duurzame populatie van ten minste 500 volwassen individuen.

Toelichting: De gevlekte witsnuitlibel heeft een zeer ongunstige staat van instandhouding door het tekort aan gebieden en de landelijk te geringe populatiegrootte. De beoogde uitbreiding van de populatie (tot het voor een duurzame populatie minimaal noodzakelijke aantal dieren) is gebaseerd op het realiseren van een landelijk gunstige staat van instandhouding.

H1083 Vliegend hert

Doel: Uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting: In ons land is de Veluwe het belangrijkste kerngebied voor het vliegend hert. De soort komt vooral voor in de omgeving van Vierhouten, Elspeet, Hoog Soeren en ten westen van Apeldoorn. Op de zuidoostelijke Veluwe is de soort bekend van de omgeving van De Steeg.

H1096 Beekprik

Doel: Uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting: De beekprik verkeert landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding. De Veluwe levert één van de grootste bijdragen. De soort komt hier voor in allerlei sprengbeken, met name aan de oostkant van het gebied (doorgaans niet in de sprengkoppen, maar verder stroomafwaarts). In het verleden heeft de soort ook op de noordwestelijke en zuidelijke Veluwe geleefd, maar hier is ze momenteel verdwenen. Omdat de meeste leefgebieden sterk geïsoleerd zijn, zal een vergroting van de verspreiding waarschijnlijk alleen via gericht uitzetten mogelijk zijn op locaties waar de waterkwaliteit en beekmorfologie inmiddels weer hersteld zijn.

H1163 Rivierdonderpad

Doel: Uitbreiding omvang en behoud kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting: De rivierdonderpad is bekend van de Hierdensche beek en van de Verloren beek bij Epe met enkele nabijgelegen beken (Paalbeek, Klaarbeek en Tongerensche beek). De soort is landelijk in een matig ongunstige staat van instandhouding en wordt in beken sterk bedreigd. De beken van de Veluwe leveren één van de grootste bijdragen voor de populaties van de rivierdonderpad in beken en er zijn nog mogelijkheden voor uitbreiding.

H1166 Kamsalamander

Doel: Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting: De kamsalamander komt verspreid voor op de Veluwe op een beperkt aantal locaties, veelal in of nabij landbouwenclaves en langs de randen van het gebied. Het grootste deel van de Veluwe is als habitat ongeschikt voor de kamsalamander.

H1318 Meervleermuis

Doel: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting: De Veluwe levert als overwinteringsgebied één van de grootste bijdragen voor de meervleermuis.

H1831 Drijvende waterweegbree

Doel: Behoud verspreiding, behoud omvang en kwaliteit biotoop voor behoud populatie.

Toelichting: De drijvende waterweegbree is in ieder geval bekend van de Hierdense beek.

Voor de landelijke verspreiding van de soort is behoud van deze populatie van groot belang.

4.5 Vogelrichtlijn: broedvogels**A072 Wespendif**

Doel: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 150 paren.

Toelichting: Vermoedelijk broedt meer dan een kwart van de Nederlandse wespendifen op de Veluwe. Na de grootschalige bebossing, begin vorige eeuw, heeft de soort zich sterk uitgebreid, maar vermoedelijk zijn de aantallen de laatste decennia constant of mogelijk licht afnemend. Het gemiddeld aantal paren in de periode 1999-2003 wordt geschat op 150.

Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A224 Nachtzwaluw

Doel: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 610 paren.

Toelichting: Van oudsher is de nachtzwaluw een talrijke broedvogel van de Veluwe. De populatie is vanaf de 50-er jaren van de vorige eeuw sterk afgenomen tot een dieptepunt in het begin van de 80-er jaren. Sedertdien broedt bijna de helft van de Nederlandse nachtzwaluwen op de Veluwe. Daarna trad weer herstel op zodat de stand momenteel weer 100-den paren omvat. Het gemiddeld aantal paren voor de periode 1999-2003 wordt geschat op 610. Dit niveau ligt overigens nog altijd beduidend lager dan het niveau in de 50-er jaren. De soort verkeert landelijk in een matig ongunstige staat van instandhouding. De belangrijkste deelgebieden, die elk voor zich al het gewenste niveau van 40 paren voor een sleutelpopulatie overschrijden zijn het Harskampse Zand, Worth- Rhederzand, Oldenbroekse en Elspeetse Heide en Hoge Veluwe. De samenhang van deze deelpopulaties is goed, zodat voor de Veluwe als geheel van één metapopulatie kan worden gesproken.

A229 IJsvogel

Doel: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 30 paren.

Toelichting: De ijsvogel broedt in sterk fluctuerende aantallen langs de sprengen en vijverpartijen van de Veluwe rand. Na strenge winters kan ze geheel verdwenen zijn, maar na een reeks van zachte winters belopen de aantallen enige tientallen (bijvoorbeeld 1995 26 paren). Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het genoemde aantal paren heeft betrekking op gunstige jaren. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Veluwerand met de grote rivieren ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A233 Draaihals

Doel: Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 100 paren.

Toelichting: Van oudsher is de draaihals een bekende broedvogel, vooral door het bezetten van nestkasten. Sedert begin 70-er jaren worden nestkasten niet meer bezet.

Ongetwijfeld een gevolg van de sterke afname van de populatie en daarnaast een toename van het aanbod aan (dode) berken als natuurlijke nestplaats (in oude hollen van grote bonte spechten). De stand lijkt jaarlijks te fluctueren met vooral vanaf de 90-er jaren een sterke terugval tot een niveau van hooguit 50 paren; ver beneden het gewenste niveau voor een sleutelpopulatie.

Op de Veluwe broedt het leeuwendeel van de Nederlandse populatie met als belangrijkste deelgebieden Kootwijker- en Harskampse Zand, Zilvense Heide, Rhederzand en Planken Wambuis. In hoeverre gesproken kan worden van een aaneengesloten metapopulatie voor de gehele Veluwe is de vraag. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied kan voldoende draagkracht gaan leveren voor een sleutelpopulatie.

A236 Zwarte specht

Doel: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 430 paren.

Toelichting: De zwarte specht is een broedvogel op de Veluwe vanaf 1918 in langzaam toenemend aantal. De hoogste aantallen werden vastgesteld aan het eind van de 80-er jaren. Vervolgens is het aantal enigszins teruggelopen. Het gemiddeld aantal paren in de periode 1999-2003 wordt geschat op 430. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A246 Boomleeuwerik

Doel: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 2.400 paren.

Toelichting: Van oudsher is de boomleeuwerik een talrijke broedvogel. De aantallen zijn halverwege de vorige eeuw duidelijk afgenomen, maar sinds het begin van de 70-er jaren is een opmerkelijk herstel opgetreden. Het gemiddeld aantal paren in de periode 1999-2003 wordt geschat op 2.400. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Momenteel broedt de boomleeuwerik verspreid over de gehele Veluwe in een aaneengesloten metapopulatie die 1/3 van de Nederlandse populatie omvat. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A255 Duinpieper

Doel: Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.

Toelichting: De Veluwe is momenteel het enige gebied in Nederland waar duinpiepers broeden. Van oudsher was het een schaarse, doch gewone broedvogel van alle stuifzanden. Tegenwoordig is het belangrijkste broedgebied het Kootwijkerzand en Harskampse Zand. Andere gebieden waar de duinpieper rond de eeuwwisseling nog broedde waren het Hulshorster- en Beekhuizerzand, Nieuw Millingse Zand, Planken Wambuis, Otterlose Zand en Deelense en Pampelse Zand. Het aantal paren leek eind vorige eeuw te stabiliseren op een niveau van 30-40 paren; net onder het gewenste niveau voor een sleutelpopulatie, vanaf 1999 viel de stand echter sterk terug met in 2002 nog slechts 5 paren en in 2003 nog één. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het is van groot belang geïsoleerde deelgebieden beter te verbinden zodat de populatie als één metapopulatie kan functioneren. Hiervoor is het van belang dat voor het habitatype H2330 zandverstuivingen uitbreiding van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit voortvarend worden opgepakt.

Aangezien de soort gevoelig is voor verstoring o.a. door geluid, is het zaak met herstel van dit habitatype te beginnen op de meest geschikte locaties voor deze soort.

Bij de verdere uitwerking van de doelen in het kader van het beheerplan is het nodig te bezien of voor herstel van een sleutelpopulatie op termijn aanvullende maatregelen nodig en zinvol zijn in het licht van de mate van herstel van deze soort. Het gebied kan mogelijk op termijn voldoende draagkracht gaan leveren voor een sleutelpopulatie.

A276 Roodborsttapuit

Doel: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 1.000 paren.

Toelichting: Van oudsher is de roodborsttapuit broedvogel op de heidevelden, maar aanvankelijk vermoedelijk in bescheiden aantallen. Vanaf de 70-er jaren zijn de aantallen sterk toegenomen en tegenwoordig kunnen we spreken van een aaneengesloten metapopulatie. Het gemiddeld aantal paren voor de periode 1999-2003 wordt geschat op 1.100. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A277 Tapuit

Doel: Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 100 paren.

Toelichting: De tapuit was een karakteristieke broedvogel van stuifzanden en zandige heidevelden. In het verleden broedden 100-den paren op de Veluwe. Het is aannemelijk dat de aantallen al vanaf het begin van de vorige eeuw door bebossing van stuifzanden en heidevelden teruglopen. Deze tendens heeft zich versterkt doorgezet vanaf de 80-er jaren, zodat momenteel hooguit nog enkele 10-tallen paren resteren. Het gemiddeld aantal paren voor de periode 1999-2003 wordt geschat op 66. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied kan voldoende draagkracht gaan leveren voor een sleutelpopulatie.

A338 Grauwe klauwier

Doel: Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.

Toelichting: Vermoedelijk is de grauwe klauwier van oudsher een schaarse broedvogel. Het leefgebied kenmerkt zich door halfopen structuurrijke vegetatie met een hoog aanbod aan grote insecten en kleine gewervelden. De schatting voor de periode 1999-2003 komt uit op 27 paren, met een dalende trend. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied kan voldoende draagkracht gaan leveren voor een sleutelpopulatie.

BIJLAGE 2

Situatie locatie studentenhuysvesting Parc Spelderholt

BIJLAGE 3

Organisatie Parc Spelderholt

Als bijlage bij verzoek tot wijziging bestemmingsplan 04/12/2008 ten behoeve van het 4e studentenhuis Parc Spelderholt te Beekbergen.

door Ir. W.A.vanSanten, Bestuursvoorzitter Parc Spelderholt
en D. de Man, directeur-bestuurder woningstichting Beter Wonen
December 2008.

Parc Spelderholt wil een nieuw studentenhuis in gebruik nemen. De realisatie hiervan wordt voorbereid in samenwerking met:

- § Investeerder en toekomstig eigenaar Woningstichting BETER WONEN (dhr. D. de Man).
- § Architect: I'M Architecten (dhr. M. Kleine Schaars).
- § Projectmanagement: ESPRIT planontwikkeling (dhr. J. IJsseldijk).
- § Eigenaar van de grond Dienst Domeinen.

Beter Wonen is een toegelaten instelling in de zin van de Woningwet en is derhalve een organisatie zonder financieel winstoogmerk. Beter Wonen is een woningcorporatie die gevestigd is in Loenen, gemeente Apeldoorn, en heeft haar feitelijk werkgebied in het niet-stedelijk gebied van de gemeente Apeldoorn, waaronder dus ook Beekbergen. In het kader van het maatschappelijk rendement van de Stichting acht Beter Wonen het tot één van haar taken om zich in te zetten voor bewoners die een vorm van ondersteuning nodig hebben om zelfstandig in de maatschappij te kunnen functioneren.

Daartoe behoort in haar ogen ook de doelgroep die bij de Stichting Parc Spelderholt wordt opgevangen en begeleid. Het realiseren van adequate huisvesting voor deze groep bewoners acht Beter Wonen één van haar kerntaken.

PARC SPELDERHOLT is een stichting en is een zelfstandige, particuliere, maatschappelijke organisatie zonder winstoogmerk. De organisatie ontvangt geen (overheids)subsidie en ontvangt inkomsten uit de betaling voor haar diensten. Ze is gevestigd in Beekbergen (Gemeente Apeldoorn).

1. ONTWIKKELINGEN BIJ PARC SPELDERHOLT

De Stichtingen Parc Spelderholt hebben een maatschappelijke functie: het verzorgen van een begeleidingstraject voor schoolverlaters (van ZMOK en Praktijkscholen, soms ook van Mytyl- en Tytylscholen) om hun zelfredzaamheid te verbeteren. Hiertoe krijgen zij bij Parc Spelderholt de gelegenheid om gedurende ca. twee jaar tijdelijk te wonen in een studentenhuis, waarbij middels een woonbegeleidingsplan wordt gewerkt aan een toekomst van meer zelfredzaamheid bij wonen en vrije tijd. Tegelijkertijd volgen deze jonge gehandicapte mensen een opleiding aan onze Academie tot assistent (ROC-1 niveau); er worden opleidingen verzorgd voor assistent in de zorg, in horeca, in techniek of in groenonderhoud. De opleidingen worden verzorgd door de praktijkleerkrachten (vaklieden) van onze Academie en zijn vooral praktisch van aard. Om te zorgen voor voldoende nuttig werk waarin zij kunnen oefenen beheert de organisatie een hotel- en congrescentrum en een landgoed; veel taken worden hierbij door de studenten uitgevoerd in het kader van hun leeropdracht. Uiteraard is er een (kleine) professionele staf aanwezig om te zorgen voor een goede ontvangst van onze gasten. De doelgroep voor de opleidingen zijn jonge gehandicapten, altijd met een verstandelijke beperking, dikwijls ook met (andere) beperkingen zoals autisme, spasmen, syndroom van down en andere.

Bij de opleidingen bij Parc Spelderholt wordt uitgegaan van de mogelijkheden van het individu: die positieve benadering én de combinatie van wonen en werken in één en dezelfde organisatie geeft buitengewone mogelijkheden om het zelfrespect, de eigen ego, de sociale contacten en daarmee de zelfredzaamheden sterk te verbeteren. Een aantal jongeren zullen na deze periode ook een functie in het bedrijfsleven kunnen vervullen. De organisatie is ontstaan als (landelijk) experiment; de experimenteerfase is enige jaren geleden omgezet in een professionele fase. Dit heeft geleid tot sterke groei want de behoefte aan deze begeleidingsvorm is groot. Jaarlijks verlaten duizenden gehandicapten jongeren een ZMOK-Praktijk-, Mytyl- of Tytylschool en de behoefte om de eigen redzaamheden te verbeteren is groot. Er bestaat inmiddels een heel netwerk van schoolcontacten waarbij deze scholen de mogelijkheden van Parc Spelderholt doorgeven aan de leerlingen (en hun ouders).

De groei van de organisatie is tweeledig:

- § Enerzijds komen er steeds meer studenten naar Parc Spelderholt. Hierdoor is in 2007 / 2008 een wachtlijst ontstaan. Om de nood te lenigen is in 2008 een tijdelijke noodhuisvesting (= 4e studentenhuis) gerealiseerd (het studentenhuis BOSHUIS) om 19 extra studenten te kunnen ontvangen. Dit is al snel geheel in gebruik genomen en nu is het wachten op de verdere uitbreiding: de definitieve nieuwbouw (voor 46 studenten).
- § Anderzijds wordt er steeds meer werk gegenereerd voor de praktische uitvoering van de opleidingen: de bezettingsgraad van het hotel is reeds fors gestegen; de bezettingsgraad van het congrescentrum heeft nu ook veel aandacht (en stijgt nu ook). Ook de maatschappelijke functie van de hotelfunctie zelf komt hierbij sterk tot uiting; het hotel wordt vooral gebruikt als:
 - § vakantieverblijf (voor mensen met een functiebeperking);
 - § herstellingsoord (bijvoorbeeld na een ziekenhuisopname);
 - § logeeraadres (voor jongeren die veel aandacht nodig hebben, in de weekends);
 - § locatie voor schoolkampen (o.a. speciaal onderwijs / mytylscholen die een aangepaste accommodatie zoeken);
 - § vergaderlocatie (ook meerdaagse trainingen voor de zakelijke markt);
 - § feest- en partijlocatie voor particuliere of zakelijke gasten (bruiloften, verjaardagen).

De vermenging van al deze doelgroepen levert een sterke kruisbestuiving van onderlinge maatschappelijke ervaringen op met positieve gevolgen: vaak krijgen wij het voorstel dat de gasten willen gaan bijdragen aan onze missie (vrijwilligerswerk of anderszins).

De grote behoefte aan deze vorm van begeleiding en opleiding voor jonge mensen met een functiebeperking leidt tot de noodzaak van extra huisvesting voor studenten: nieuwbouw is noodzakelijk om hierin te voorzien.

2. TOELICHTING OP DE AARD EN OMVANG VAN DE GEWENSTE NIEUWBOUW

Gelet op de grootte van het landgoed en de mogelijkheden om hier (praktijkgerichte) opleidingen te verzorgen, is het doel om het aantal studenten te laten groeien tot maximaal 75. De capaciteit van de huidige studentenhuisen is 29 (de tijdelijke noodvoorziening BOSHUIS niet meegerekend). Daarom is het voorstel om een nieuw studentenhuis te bouwen voor 46 studenten. (*werktitel voor de nieuwbouw: OranjerieHuis*)

Na realisatie kan de tijdelijke voorziening (BOSHUIS) weer worden afgebroken: die studenten verhuizen dan naar de nieuwbouw.

Om het ORANJERIEHUIS een uitstraling van ruimte en rust te geven, is het opgebouwd uit drie afzonderlijke gebouwen onder één gezamenlijk dak (voor details zie de toelichting en schetsen van I'M Architecten, dhr. Kleine Schaars). Hierbij is **de uitbreiding (fase 1)** opgebouwd uit:

- § Gebouw 1: een langwerpig gebouw bestaande uit 4 woongroep-woningen met in elke woning 9 zelfstandige en afsluitbare zit-slaapkamers en een aantal gezamenlijke ruimtes, voor totaal 36 studenten. In elke woongroep is rekening gehouden met 1 mindervalide student (woon-slaapkamer met sanitairvoorziening op begane grond).
- § Gebouw 2: een korter, losstaand gebouw voor 10 studenten met elk eveneens een eigen afsluitbare zit-slaapkamer, waarvan ook hier 1 plaats voor een mindervalide studenten beschikbaar is
- § Gebouw 3: dit herbergt diverse functies zoals:
 - § een sociale ontmoetingsruimte;
 - § kantoor-en slaapkamers voor personeel;
 - § activiteitsruimtes voor academiewerkzaamheden van de studenten.

In de huidige, bestaande studentenhuizen is slechts heel beperkt gelegenheid voor het huisvesten van mindervalide studenten: in het ORANJERIEHUIS zijn daarvoor 12 kamers aanwezig waardoor in totaal 16% van de toekomstige studenten uit mindervalide studenten kan bestaan. Uit de aanmeldingen blijkt dat hieraan grote behoefte is.

De woon/slaapkamers hebben een gemiddelde grootte van minimaal 18 m². Deze kamers worden door de studenten gehuurd (in dit geval van de woningstichting, met een separate huurovereenkomst), net als in de overige studentenhuizen. In het ontwerp is rekening gehouden met de eisen voor huurtoeslag; er is overleg gaande met de Belastingdienst (Toeslagen) om de huurtoeslag-toewijzing voor de studenten mogelijk te maken.

Naast deze uitbreiding is er tevens een plan voor **vervanging (fase 2)**;

Fase 2A (wooncluster 9 studenten)

Het betreft vervanging van het studentenhuis VOGELHUIS. Dit studentenhuis staat pal naast het nieuw te bouwen ORANJERIEHUIS. Het is aan vervanging toe; er wonen 10 studenten. Als onderdeel van fase 2 kan gebouw 1 (uit fase 1) uitgebreid worden met één extra wooneenheid voor 9 studenten. Uit de schets van de architect blijkt, dat dit als logisch onderdeel toegevoegd kan worden aan het ontwerp voor het ORANJERIEHUIS. Inmiddels is besloten om fase 2A (wooncluster 9 studenten) mee te nemen in de realisatie van planfase 1.

Fase 2B (sporthal)

Het betreft vervanging van de sportfaciliteit in de oude loods O3. In verband met het herstel van het landgoed naar "meer natuur" wenst de Gemeente Apeldoorn sloop van de laatste loods, plaatselijk bekend als loods O3. Dit is voor de studenten een sporthal (annex technische werkplaats). Daarom is ter vervanging van deze sportfaciliteit een sporthal geprojecteerd naast het ORANJERIEHUIS. Op deze locatie staat thans het huidige VOGELHUIS dat dan wordt afgebroken. Er is overleg gestart om te onderzoeken of beheer en gebruik van deze sporthal ook ten dienste kan komen voor de gemeenschap in Beekbergen (gezamenlijk gebruik). Planfase 2B wordt beschouwd als separaat project en zal vooralsnog niet meegenomen worden in de realisatie van planfase 1. Indien na deze uitbreiding (fase 1 + fase 2) de tijdelijke noodvoorziening BOSHUIS wordt verwijderd, dan zal op die plaats de parkeerplaats worden hersteld. Daarna kan de huidige parkeerplaats, die enigszins midden in het open park ligt, worden verwijderd uit het open natuurgedeelte van het landgoed.

3. EINDSITUATIE

De eindsituatie kan worden getypeerd als een landgoed met goede hotel-congresfaciliteiten met grote maatschappelijke meerwaarde: de bezoekers faciliteren door het werk dat zij genereren door hun aanwezigheid de opleiding van jonge gehandicapten. De jonge mensen wonen dan in vier studentenhuizen en werken met steun van vaklieden en orthopedagogen aan hun eigen toekomst: een bestaan gebaseerd op een zo groot mogelijke zelfredzaamheid in onze maatschappij.